

hledávce Josefa P-a nepřihlíží a že se důsledkem toho soudu první stolice ukládá, by tuto uvolněnou částku rozvrhl na zástavní věřitele vyšlé na prázdno. D ů v o d y: Názor soudu první stolice, že vnucená správa by vadila jen tomu, by bylo přihlíženo k zástavnímu právu Josefa P-a při rozvrhu výtěžku vnucené správy, že však nevadí tomu, by k němu přihlíženo nebylo při rozvrhu nejvyššího podání docíleného vnucenou dražbou hypotekárního statku, jest v rozporu se zákonem, který v § 470 obč. zák. takového rozdílu nečiní, nýbrž zcela jasně praví, že k takovému zástavnímu právu nesmí býti při rozvrhu výtěžku přihlíženo, když dříve, než bylo z knih vymazáno původní zástavní právo nebo než bylo převedeno zástavní právo, byl hypotekární statek prodán vnucenou dražbou nebo byla-li povolena jeho vnucená správa.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Ustanovení § 470 obč. zák. praví, že se nepřihlíží při rozvrhu výtěžku k zástavnímu právu, jež jest v knihách sice dosud zapsáno, ale dluh jím zajištěný zanikl placením nebo spojením (konsolidací), nebyly-li až do příklepu nebo až do povolení vnucené správy nemovitosti neb zástavní právo na jiného převedeny. Uvádí tedy dva předpoklady, za nichž nelze přihlížeti k takovému zástavnímu právu, aniž by výslovně pravil, zda první předpoklad platí jen při rozdělení výtěžku z vnucené dražby a druhý předpoklad jen při rozdělení výtěžku z vnucené správy, či zda každý z předpokladů platí samostatně i při rozdělení výtěžku z vnucené dražby. Nedůsledný jest závěr rekursního soudu, odvozuje-li z toho, že druhý předpoklad platí i při rozdělení výtěžků ze vnucené dražby, poněvadž prý zákon nerozlišuje. Neboť z ustanovení toho plyne, že zahájení dražebního řízení nemá vůbec vliv na právo vlastníka nakládati s nemovitostí, nýbrž teprve příklep, tedy změna vlastnictví toto jeho právo ničí, a tím méně může zavedení pouhé vnucené správy, kde nejde o změnu vlastnictví, toto vlastníkové právo ničiti. Z toho následuje důsledný závěr, že převodu takového zástavního práva po povolení vnucené správy nepřekáží zahájení vnucené správy. Převod jest účinný, pokud jest dispozicí s kmenovým majetkem, a jest k němu proto přihlížeti při rozdělení nejvyššího podání, stal-li se před příklepem zavazené nemovitosti. Jen na výtěžku z vnucené správy nesmí býti nový nabyvatel účasten, an po povolení vnucené správy není oprávněn nakládati s výtěžky z vnucené správy a proto jen při rozdělení těchto výtěžků nesmí k takovému zástavnímu právu býti přihlíženo. Poněvadž Josef P. nabyl zástavního práva 17. listopadu 1932, tedy po povolení vnucené správy, ze dne 17. srpna 1932, avšak před příklepem, jenž se stal 2. prosince 1932, jest k zástavnímu právu při rozdělení nejvyššího podání za vydražené nemovitosti přihlížeti.

Čís. 13530.

Dvouletá lhůta § 9 odpůrcího řádu z roku 1914 jest konečná a není přípustné její další prodloužení.

(Rozh. ze dne 11. května 1934, Rv II 467/32.)

Žalobce domáhal se na žalované, by odstupní smlouva mezi žalovanou a jejím manželem ohledně jedné čtvrtiny mlýna byla prohlášena proti žalobci za bezúčinnou a by žalovaná byla uznána povinnou trpěti, by žalobce exekucí na tuto čtvrtinu mlýna vymáhal své pohledávky a z výtěžku za tuto nemovitost uspokojil své pohledávky. *Procesní soud* prvního stolu žalobu zamítl a uvedl v otázce, o níž tu jde, v *důvodech*: V souzené rozepři jest v první řadě řešiti otázku, kterých ustanovení odpůrčího řádu jest použití, ježto se odporovatelné jednání, odstupní smlouva, stala dne 25. června 1924, kdežto odpůrčí žaloba podána byla teprve dne 1. listopadu 1929. Žalující strana nemůže smlouvě odporovati podle ustanovení § 2 čís. 2 a 3 a § 3 odpůr. řádu. Strana žalující si sice oznámením odpůrčího sporu podle ustanovení § 9 odpůr. řádu prodloužila lhůtu k odpůrčí žalobě, avšak odpor nebyl proveden do dvou let ode dne doručení, ode dne 22. června 1926, kdy bylo podání okresního soudu doručeno žalované. Jest sice zjištěno, že žalující strana opětne podáním ze dne 22. června 1928 oznámila žalované straně úmysl podati odpůrčí žalobu a že toto podání bylo doručeno žalované straně dne 23. června 1928. Žalující strana tvrdí, že si tím prodloužila lhůtu k podání žaloby o další dvě léta, celkem o čtyři roky, a že takové dvojí prodloužení není vyloučeno, nanejvýš, any spory, v nichž pohledávky žalující straně byly přisouzeny, ještě pravoplatně skončeny nebyly až do skončení první prodloužené lhůty k odpůrčí žalobě. Tento názor žalující strany soud nesdílí. Ve smyslu § 9 odp. řádu musí odpůrčí žaloba býti podána do dvou let od doby, co odporující strana ohlásila odpůrčí úmysl odporovati dotyčnému jednání. Žaloba odpůrčí předpokládá, že v době podání žaloby jest pohledávka vykonatelná. Nepodaří-li se věřiteli dosáti vykonatelnosti pohledávky, než uplyne dvouletá lhůta ve smyslu § 9 odp. řádu mu prodloužená, pak nelze mu pomoci. Zákon ustanovením § 9 zamýšlí jen ulehčiti věřiteli při podání důkazu o vykonatelnosti pohledávky. Nebylo však úmyslem zákona tím, že připustil pouhé oznámení odporu, stanoviti odklad co do počátku vykonatelnosti i přes onu dvouletou lhůtu. Zákon o možnosti opětneho prodloužení této lhůty dvouleté nemluví, z čehož jest souditi, že takovéto další prodloužení lhůty nepřipouští. Třebaže tedy věřitel před uplynutím prodloužené dvouleté lhůty opětne oznámil odpůrci úmysl odporovati dotyčnému jednání, nemá toto oznámení další materiálně právní význam. Žalující strana nemůže tudíž smlouvě odporovati podle § 2 čís. 2 a 3 a § 3 odp. zák., neboť dvouletá lhůta odpůrčí již uplynula. *O d v o l a c í s o u d* napadený rozsudek potvrdil, připojiv se k důvodům prvního soudu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Správně seznaly nižší soudy, že dvouletá lhůta § 9 odp. zákona z roku 1914, jehož jest zde použití, jest konečná a že není přípustné její další prodloužení, jak se dovolatel mylně domnívá. Zákon jest v té příčině jasný a nepřipouští jiný výklad, než který mu daly nižší soudy. Stanovení přesných lhůt, jen vyjíměčně z důvodu § 9 odp. zákona o dvě léta prodloužitelných, má za účel, aby druhý smluvník nebyl vydán nejistotě, zda smlouva má plné účinky a by věděl, od kdy smí počítati

s její neodporovatelností. Poněvadž žalobce nesporně neprovedl odpor do dvou let ode dne doručení podání, jímž po prvé oznámil žalované úmysl podati odpůrčí žalobu, totiž od 22. června 1926, nemůže již smlouvě odporovati z důvodů § 2 čís. 2 a 3 a § 3 odp. zákona, nýbrž jen za předpokladů § 2 čís. 1 téhož zákona.

Čís. 13531.

Příročí podle zákona ze dne 10. října 1924, čís. 240 sb. z. a n.

Byla-li pohledávka, jež tu byla již před povolením příročí, zajištěna postoupením směnek, když již bylo výstavci povoleno příročí, jde o jednání neplatné. K neplatnosti té jest přihlížeti z úřadu, třeba nebyla namítána ve směnečných námitkách.

Tuto neplatnost lze namítnouti i indosatáři, jenž se účastnil neplatného právního jednání a věděl v době, kdy přijal směnky k zajištění své pohledávky za výstavcem, že výstavci bylo povoleno příročí.

(Rozh. ze dne 11. května 1934, Rv II 319/34.)

Žalující banka vymohla si směnečné platební příkazy proti přijatelům čtyř směnek, jež převědł na žalobkyni Úvěrní ústav nevyplněným rubropisem k zajištění pohledávky žalobkyně za Úvěrním ústavem. Procesní soud první stolice ponechal směnečné platební příkazy v platnosti, odvolací soud je zrušil. Důvody: Není sporu o tom, že Úvěrnímu ústavu bylo povoleno příročí od 18. ledna 1933 do 31. března 1934. Z výpovědí svědků plyne, že žalobkyně jest v obchodním spojení s Úvěrním ústavem, že z tohoto obchodního spojení vznikla žalobkyni pohledávka ve výši 36.000 Kč a že žalobkyně žádala od Úvěrního ústavu buď zaplacení této pohledávky neb dostatečné její krytí, po případě doplnění tohoto krytí, což se stalo tím způsobem, že Úvěrní ústav zaslal žalobkyni dne 15. dubna 1933 ke krytí shora uvedeného salda, které počátkem roku 1933 činilo 36.000 Kč, 4 směnky po 5.000 Kč, které jsou předmětem tohoto sporu. Jak svědci výslovně potvrdili, bylo jim známo, že Úvěrnímu ústavu bylo povoleno příročí a že přes to směnky byly žalobkyní přijaty k zajištění pohledávky žalující strany proti Úvěrnímu ústavu ve výši 36.000 Kč. Podle § 5 odst. (1) zák. ze dne 10. října 1924 čís. 240 sb. zák. a nař. o příročí k ochraně peněžních ústavů a jejich věřitelů nesmějí za příročí býti staré pohledávky ani pojišťovány ani vypláceny ani jakýmkoliv způsobem uspokojovány. Úvěrní ústav tedy nesměl starou pohledávku, která podle udání svědků již existovala začátkem roku 1933, tedy před povolením příročí, zajistiti postoupením čtyř směnek, poněvadž postoupení směnek se příčí ustanovení zákona shora citovaného. Směnka sice jest odloučena od právního jednání (na př. od zápůjčky), které bylo podkladem pro vystavení směnky, ale je-li směnka ještě v rukou věřitele, s nímž bylo ono právní jednání sjednáno, jsou přípustny námitky plynoucí z onoho právního jednání, které bylo podkladem pro vystavení směnky. V souzeném případě lze tuto námitku vznést s úspěchem také proti indosatáři směnky, ježto žalobkyně se účastnila tohoto neplatného jednání a věděla, že Úvěrnímu ústavu již povoleno bylo příročí v době, kdy přijala směnky